

Gemeenteraad Eemdelta

DATUM	19 december 2024	VERZONDEN OP	20 december 2024
ONS KENMERK	Z/23/398291/DOC-24555768	CONTACTPERSOON	
UW KENMERK		CONTACTGEGEVENS	14 0596
ONDERWERP	Raadsinformatiebrief Inspreker 13 11 2024 Immateriele schadevergoeding in relatie tot kwijtschelding		

Geachte heer, mevrouw,

Op 13 november 2024 heeft een inwoner gebruik gemaakt van het insprekrecht. Er zijn vragen gesteld over de immateriële schadevergoeding in relatie tot de kwijtschelding. Hieronder treft u de gestelde vragen en de beantwoording aan.

1. Wat is de opdracht van de gemeente (als opdrachtgever) aan de uitvoerende instantie (Noordelijk Belastingkantoor) inzake vermogensbepaling en het rekening houden met de uitkeringen van eerdergenoemde instanties voor het bepalen van een kwijtschelding?

Het Noordelijk Belastingkantoor (NBK) voert de kwijtscheldingsregeling voor onze gemeente uit. Wij zijn niet de enige organisatie waarvoor het NBK deze regeling uitvoert. Ze doen dit ook voor de waterschappen Hunze en Aa's, Noorderzijlvest en Wetterskip Fryslân, evenals voor de gemeenten Achtkarspelen, De Fryske Marren, Harlingen, Terschelling, Tytsjerksteradiel, Waadhoeke, Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen, Oldambt, Stadskanaal, Westerwolde, Assen, Aa en Hunze, Borger-Odoorn, Noordenveld en Tynaarlo. Hoewel deze gemeenten hun eigen beleid omtrent kwijtschelding kunnen opstellen, adviseert het NBK om één lijn in het beleid aan te houden. Dit is niet alleen om de uitvoerbaarheid te waarborgen, maar ook om willekeur tussen de waterschappen en gemeenten te voorkomen.

Algemene werkwijze NBK

De betalingscapaciteit van iedereen die om kwijtschelding verzoekt, wordt eerst getoetst via het Inlichtingenbureau van het NBK. Als deze toetsing leidt tot een afwijzing vanwege te veel vermogen of inkomen, krijgt de verzoeker de kans om de persoonlijke situatie nader toe te lichten. Het NBK moet hierbij een balans vinden: niet te veel, maar ook niet te weinig aanvullende gegevens opvragen, met inachtneming van de wettelijk voorgeschreven objectieve toetsing.

In sommige gevallen kan het toetsingstraject lang duren om een goed beeld van iemands financiële situatie te krijgen, vooral als er hoge banksaldi zijn. Het is dan belangrijk om de herkomst van dat geld te achterhalen, wat soms tot ergernis en onbegrip kan leiden. Dit komt relatief vaak voor bij de uitkering van (im-)materiële schadevergoedingen.

Huidige werkwijze rondom schadevergoedingen:

Materiële schade

Het Rijk heeft besloten dat schadevergoedingen die voor een specifiek doel zijn verkregen, deel uitmaken van iemands banksaldo. Dit kan leiden tot afwijzing van verzoeken bij het Inlichtingenbureau. Deze schadevergoedingen kunnen echter in een later stadium van het proces buiten beschouwing worden gelaten.

POSTADRES

Postbus 15
9900 AA Appingedam

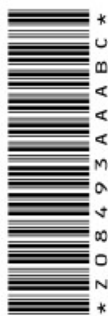
BEZOEKADRES

Kijk op onze website voor
adressen en openingstijden.

CONTACT

T 14 0596
E gemeente@eemsdelta.nl

eemsdelta.nl

Vergoedingen voor materiële schade beschouwt het NBK niet als vermogen of inkomen. Wanneer iemand een schadevergoeding ontvangt, gaat het NBK ervan uit dat men direct de schade gaat herstellen, met een termijn van één jaar. In geval van aardbevingsschade ervaart het NBK dat door een gebrek aan aannemers de herstelwerkzaamheden niet binnen één jaar kunnen worden voltooid. Als de aanvrager kan aantonen dat het aannemelijk is dat de schade nog niet hersteld kon worden, zal het NBK de periode waarin het uitgekeerde schadebedrag niet als vermogen wordt beschouwd, verlengen.

Immateriële schade

Immateriële schadevergoeding is, in tegenstelling tot materiële schadevergoeding die bedoeld is voor het herstel van schade, volledig vrij besteedbaar.

Begin dit jaar heeft de VNG contact gehad met BZK over immateriële schadevergoeding met betrekking tot aardbevingsschade en de gevolgen hiervan voor de kwijschelding. De VNG, Unie van Waterschappen, ministerie van BZK en ministerie van IenW hebben besloten geen aparte wetgeving te maken, omdat het volgens hen om een relatief beperkt aantal gevallen gaat.

Deze partijen hebben onderling afgesproken dat gemeenten en waterschappen de inwoners actief benaderen om na te gaan of het teveel aan vermogen verband houdt met de schadeafhandeling door het IMG of de versterkingsoperatie door de NCG. Mocht er iets misgaan, dan kunnen gedupeerden die hun belasting toch moeten betalen, zich wenden tot het Noordelijk Belastingkantoor. De minister van BZK vindt dat gemeenten zo ruimhartig mogelijk gebruik moeten maken van hun beleidsvrijheid. De VNG ziet geen reden waarom het Rijk dergelijk beleid nietig zou verklaren en vindt het redelijk om de ontvangen immateriële schadevergoeding voor een bepaalde periode buiten beschouwing te laten bij de beoordeling van een kwijscheldingsverzoek.

Omdat er voor immateriële schade in relatie tot aardbevingsschade niets is vastgelegd in de wetgeving, heeft het NBK tot nu toe teruggerepen op de Catshuisregeling. Bij de Catshuisregeling (compensatieregeling toeslagenaffaire) is aangegeven dat het bedrag dat gedupeerden ontvangen vrij besteedbaar is en daarom bij de beoordeling van een verzoek om kwijschelding als onderdeel van het vermogen moet worden beschouwd. In het geval van immateriële schadevergoeding heeft het NBK tot nu toe dan ook niet kunnen afwijken van het standpunt van het Rijk dat immateriële schadevergoeding vrij besteedbaar is en dus als onderdeel van het vermogen moet worden beschouwd. Het NBK laat de afweging echter afhangen van de individuele omstandigheden van de verzoeker. In schrijnende gevallen stelt het NBK uit coulance ook immateriële schadevergoeding voor een periode van drie jaar vrij.

De Nationale ombudsman heeft eerder aandacht besteed aan het spanningsveld tussen schadevergoeding en de regelgeving van kwijschelding. Hij stelde dat er in bepaalde situaties aanleiding kan zijn om een vermogensbestanddeel buiten de vermogenstoets te houden. Dit betekent echter niet dat het vermogensbestanddeel voor onbepaalde tijd buiten beschouwing moet blijven. Bij het uitsluiten van het compensatiebedrag moet ook een keuze worden gemaakt over de termijn van uitsluiting.

Dit standpunt biedt aanknopingspunten voor het opstellen van beleid op dit vlak, iets dat het NBK voorheen niet als een begaanbaar pad beschouwde. Voor haar deelnemers is het NBK van plan om het standpunt van de Nationale Ombudsman over te nemen en een uitzonderingsperiode van een jaar in acht te nemen met betrekking tot een ontvangen immateriële schadevergoeding. In schrijnende gevallen kan deze periode langer zijn.

2. Wat is het beleid van de gemeente Eemsdelta voor de komende jaren hierin?

Om fiscale en juridische redenen, en om willekeur in de beoordeling van het verzoek tussen gemeenten en waterschappen te voorkomen, volgen wij de aanbevelingen en werkwijze van het NBK. Hierbij benadrukken wij dat we coulant en cliëntgericht te werk gaan.

3. Is het eventueel bij u bekend of er dit lopende heffingsjaar mensen toch nog gedupeerd zijn door geen kwijtschelding te hebben gehad, en bent u van plan dit actief te gaan corrigeren?

Zoals eerder beschreven wordt de betalingscapaciteit van iedereen getoetst via het Inlichtingenbureau. Als deze toets negatief uitvalt, krijgt de verzoeker de gelegenheid om aanvullende informatie aan te leveren. Gedurende de aanvraagprocedure wordt men al actief benaderd. Het komt voor dat huishoudens niet reageren op het verzoek om aanvullende informatie aan te leveren om vast te stellen of er sprake was van een uitgekeerde (im-)materiele schadevergoeding.

Met vriendelijke groet,
college van burgemeester en wethouders gemeente Eemsdelta,

Ben Visser
burgemeester

Garmt Kolhorn
secretaris